

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 238.245 van 18 mei 2017
in de zaak A. 221.330 /IX-9009**

In zake: de VZW VILLANELLA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christiaan Lesaffer
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Meir 22-24 bus 2
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VLAAMSE GEMEENSCHAP
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Frederik Vandendriessche, Leopold Schellekens en
Cilia Mathieu
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 26 januari 2017, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing “van onbekende datum van de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel tot intrekking van de erkenning van Villanella als cultuureducatieve vereniging, aan Villanella bij uittreksel ter kennis gebracht bij brief van 28 november 2016 van het Departement Cultuur Jeugd, Sport en Media”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 april 2017.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christiaan Lessafer, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Leopold Schellekens, die tevens *loco* advocaat Frederik Vandendriessche verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekster Villanella is “een ‘kunsthuis voor kinderen en jongeren’ dat gespecialiseerd is in de productie en presentatie van hedendaagse kunsten”. Zij organiseert een waaier van activiteiten, waaronder de jaarlijkse wedstrijd Kunstbende.

Op grond van de overgangsmaatregel in artikel 19, § 1, van het decreet van 20 januari 2012 ‘houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid’ (hierna: Jeugddecree) is verzoekster erkend als vereniging cultuureducatie.

3.2. De administratie bedoeld in artikel 2, 1°, van het Jeugddecreet stelt meermaals vast dat verzoekster niet voldoet aan de erkenningsvoorwaarden en stelt telkens voor, om verzoeksters erkenning in te trekken en het saldo van dat jaar niet uit te betalen.

De bevoegde minister volgt de administratie niet zodat verzoekster haar erkenning behield en uitbetaling van de subsidie kreeg. Verzoekster wordt wel meegedeeld dat de minister “het werkingsjaar 2013 als een overgangsjaar” ziet en verwacht dat verzoekster voor het behoud van haar erkenning “alles [...] in het werk stelt om [haar] decretale verplichtingen na te komen [...] voor het werkjaar 2014”.

3.3. Op 30 juni 2016 geeft de administratie aan verzoekster opnieuw te kennen dat zij “niet voldoet aan de erkenningsvoorwaarden uit het decreet”, meer bepaald omdat “zij niet kan aantonen dat zij in 2015 zes modules realiseerde”.

De administratie stelt voor om de erkenning in te trekken en om het saldo voor 2015 niet uit te betalen. Verzoekster dient hiertegen eerst vruchteloos bezwaar in bij de administratie en vervolgens, op 17 oktober 2016, bij de minister.

Op 28 november 2016 beslist de Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Media en Brussel met de thans bestreden beslissing om het bezwaar te verwerpen op grond van de volgende overwegingen:

“Ik ontving op 17 oktober jl. een bezwaarschrift van Villanella vzw tegen de beslissing tot niet uitbetaling van het saldo 2015 en tot intrekking van de erkenning als cultuureducatieve vereniging.

De vereniging diende ook de voorbije 2 werkjaren volgens dezelfde procedure bezwaar in voor een gelijkaardige beslissing tot intrekking.

Ik heb de vereniging, zowel in mijn beslissing over het dossier werkjaar 2013 als over het dossier werkjaar 2014 op gewezen, dat het inwilligen van de 2 bezwaren om volgende redenen gebeurde:

a) Werkjaar 2013 zag ik als een overgangsjaar na de invoering van het vernieuwd decreet. Ik vroeg de vereniging zich te conformeren met het decreet.

b) De rapportering over werkjaar 2014 diende kort na de beslissing over werkjaar 2013 te gebeuren. De vereniging kon toen nog weinig in het werk stellen om de registratie bij te stellen met het oog op het verzamelen/voorleggen van bewijsstukken om de 6 modules te kunnen aantonen. Bij deze beslissing gaf ik Villanella vzw mee dat ik toen hun bezwaarschrift om het niet behalen van de minimaal verplichte 6 modules een laatste maal zou inwilligen.

In het voorliggend dossier over de evaluatie van het werkjaar stel ik, met u vast dat Villanella opnieuw het decretaal minimum van 6 modules niet behaalt.

Ik volg dan ook uw advies d.d. 31/10/2016 met referentie 'Dep.CJSM/Jeugd/RP' om het bezwaarschrift van de vereniging als niet gegrond te verklaren, de erkenning van de vereniging dus in te trekken alsook het saldo voor het werkjaar 2015 niet uit te betalen.

Ik wil uw administratie wel vragen om de voorbereidingen te treffen voor het uitschrijven van een open projectoproep, waarin het wedstrijdgegeven met het oog op de toeleiding van kinderen en jongeren naar kunst en cultuur de hoofdlijn vormt. Deze oproep kadert eveneens in mijn uitgestippeld beleid rond cultuur-educatie. Voor deze projectoproep wens ik 150.000 euro uit te trekken."

Bij brief van 28 november 2016 wordt verzoekster op de hoogte gesteld van de bestreden beslissing, wat de intrekking van de erkenning betreft. Tussen partijen wordt niet betwist dat die kennisgeving de laatste alinea van de zo-even aangehaalde beslissing met de vraag aan de administratie "om de voorbereidingen te treffen voor het uitschrijven van een open projectoproep" onvermeld laat.

IV. Schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de schorsing van de tenuitvoerlegging slechts worden bevolen onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en indien minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden.

V. Spoedeisendheid

Uiteenzetting

5. In het inleidend verzoekschrift stelt verzoekster dat zij door het intrekken van de erkenning geen aanspraak meer maakt op subsidies. Het saldo voor 2015 wordt niet uitbetaald. Vanaf 2017 zal er geen basissubsidie meer zijn. Ook de variabele subsidies voor 2017 zullen niet meer uitbetaald worden. Samengevat wijst zij op de volgende gevolgen op haar werking:

- De lopende editie 18 (2017) van Kunstbende dreigt in het water te vallen en zal wellicht vroegtijdig stopgezet worden omdat er geen subsidies meer voor betaald zullen worden. De voorronde in Diest wordt verschoven naar Sint-Truiden. De voorronde in Brussel werd geannuleerd. Op 14 mei 2017 zal geen finale plaatsvinden.
- Dit zal wellicht leiden tot het ontslag van een deel van het eigen personeel dat thans exclusief voor Kunstbende werkt.
- De andere activiteiten die in principe met de (variabele) subsidies op basis van het Jeugddecreet zouden worden georganiseerd in 2017 zullen eveneens niet georganiseerd worden bij gebreke aan middelen. Volgens de verwerende partij maakt het bestreden besluit een einde aan de subsidie-overeenkomst 2014-2017. Hierdoor heeft verzoekster onvoldoende middelen. Zij kan ook geen nieuwe beleidsnota voor de periode 2018-2022 indienen met het oog op nieuwe variabele subsidies.
- Finaal zal dit ook een effect hebben op het financiële evenwicht van Villanella met onzekere gevolgen op termijn. De minister stelt nog een betaling van 140.000 euro als overgangsmaatregel in het vooruitzicht, maar dit is hypothetisch. Zonder die 140.000 euro kleurt de begroting rood.

Beoordeling

6. De uiteenzetting van verzoekster kan volgens het auditoraat om de volgende in het auditoraatsverslag uitgeschreven redenen niet overtuigen om de spoedeisendheid aanwezig te achten (voetnoten weggelaten):

“3. De verzoekende partij voert in wezen aan dat door de intrekking van de erkenning zij aanspraak meer maakt noch op het resterend saldo voor 2015, noch op de toekomstige subsidies, wat haar werking doorkruist. Zo stelde de Raad van State in het arrest nr. 237.016 van 12 januari 2017 omtrent de beoordeling van het spoedeisend karakter als gevolg van het wegvallen van overheidssubsidies het volgende:

‘De weigering van een overheidssubsidie betekent voor verzoekster een financieel nadeel.

Het volstaat op zich niet een financieel nadeel in te roepen, om de behandeling bij spoedeisendheid te verantwoorden. Dit is uitzonderlijk anders, indien bijzondere redenen worden aangevoerd waaruit blijkt dat de omvang van dit financiële nadeel op de situatie van de verzoekende partij een zodanige impact heeft dat zij dit niet kan dragen tot de uitspraak ten gronde.

Hierbij wordt bedacht dat de verzoekende partij in de huidige zaak een rechtspersoon is.

Als bijzondere redenen kunnen dan worden aangevoerd, de vaststelling dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing het voortbestaan zelf of het financieel evenwicht van de verzoekende partij ernstig in gevaar brengt bij zoverre dat de nietigverklaring van de bestreden beslissing en het daaropvolgend rechtsherstel voor haar geen onmiddellijk nut meer kan hebben. Als een bijzondere reden kan ook worden aanvaard dat de activiteiten zelf – of, wegens de aard van die activiteiten, het marktaandeel of andere structurele inkomsten van de verzoekende partij, of voor de activiteiten dragende samenwerkingsverbanden – op een definitieve wijze in gevaar worden gebracht.

(...)

De enkele vaststelling ten slotte dat een vereniging tijdelijk en in afwachting van een arrest ten gronde haar activiteiten zou moeten terugschroeven vereist nadere toelichting. Door louter te stellen dat activiteiten moeten ‘worden aangepast of afgebouwd’ in afwachting van een arrest ten gronde, toont verzoekster nog niet aan wélke impact het wegvallen van de gevraagde subsidies precies zal veroorzaken, laat staan dat hierdoor haar werking fundamenteel in het gedrang komt. De weigering van subsidies heeft voor verzoekster gevolgen vanaf begin 2017, maar is aan verzoekster reeds bekend sedert medio 2016. Niet blijkt waarom deze termijn verzoekster niet in staat kon stellen om huur- en arbeidsrelaties op te zeggen en om een visie te ontwikkelen om haar activiteiten – tijdelijk – te herstructureren.’

4. Wat [het] resterende saldo voor het jaar 2015 betreft, blijkt dit om [een bedrag] van 29.442,74 € te handelen, rond de 90 procent van de subsidie voor 2015 is aan de verzoekende partij uitbetaald. Hetzelfde scenario geldt voor het resterende saldo voor het jaar 2016 .

5. De verzoekende vereniging voert in de eerste plaats aan dat de lopende editie 18 (2017) van de Kunstbende in het water dreigt te vallen en wellicht

vroegtijdig stopgezet zal worden wegens het gebrek aan subsidies. Als bewijs voert ze de afgelasting van de voorrondes in Diest en Brussel aan.

De verzoekende partij betreft in haar uiteenzetting niet het engagement van de minister om 140.000€ ter beschikking te stellen [om] de werking van de Kunstbende veilig te stellen. Zo stelde de minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel in een brief van 9 januari 2017 gericht aan de verzoekende partij het volgende: 'Ik, zoals reeds aangegeven in de overlegmomenten op 29 november en 5 december jl. een voorstel heb gedaan dat de Vlaamse Overheid – gelet op de specifieke werking van de Kunstbende (in het systeem van schooljaren) en gelet op de engagementen met verschillende lokale besturen – nog een bedrag ter beschikking wil stellen van € 140.000 om uw werking tot de zomer 2017 mogelijk te maken. Dit kan enkel op basis van geleverde bewijsstukken.'

Indien deze toelage wordt toegekend, dan kan de Kunstenbende editie 2017 zeker plaatsvinden. Dit engagement weerlegt reeds de onherroepelijke schadelijke gevolgen voor dit project volgend uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. Zoals hiervoor is gesteld, kan een vordering tot schorsing worden gevorderd 'op elk moment'. Indien zou blijken dat de Vlaamse Regering vooralsnog geen bedrag ter beschikking zal stellen, dan kan de verzoekende partij op grond van dit nieuw element een nieuwe vordering tot schorsing indienen.

De verzoekende partij verwijst naar de problemen bij de voorrondes in Brussel en Diest. Wat de voorronde in Diest betreft, heeft de verzoekende partij een oplossing gevonden door deze voorronde samen te voegen met de voorronde in Sint-Truiden, wat de spoedeisendheid tegensprekt. Daarenboven lijkt uit het stuk 21 van de verzoekende partij dat de problemen het gevolg zijn van de financiële situatie van de stad Diest en niet zozeer van de bestreden intrekking. Wat de voorronde in Brussel betreft, wordt wel melding gemaakt van financiële onzekerheid als gevolg van het bestreden besluit, maar lijkt de afgelasting van de voorronde eerder het gevolg te zijn van het tekort aan inschrijvingen zonder dat duidelijk is wat de oorzaak van dit tekort is. Evenwel blijkt de intentie om de ingeschreven in Brussel verder te helpen en door te verwijzen naar een andere stad.

De verzoekende partij toont niet voldoende aan wat precies de impact van het bestreden besluit is op het gebrek aan organisatie van deze voorrondes. De verzoekende partij stelt wel dat de finale van editie 18 van Kunstbende in het gedrang komt, maar laat na deze stelling met dienstige stukken te staven. Zij brengt in het verzoekschrift geen enkele duidelijkheid of zij over voldoende middelen beschikt om de Kunstbende editie 18, hetzij volledig, hetzij in een gereduceerde mate, doorgang te laten vinden.

6. Wat het personeel betreft, lijst de verzoekende partij de personeelsleden op die vast werken voor Kunstbende en stelt dat hun tewerkstelling in gevaar komt en niet zeker is of zij een andere functie kunnen krijgen. [De verzoekende partij voert geen concrete gegevens aan die het ontslag aannemelijk maken en preciseren hoeveel personeelsleden ontslagen moeten worden.] Daarenboven is allerm minst duidelijk of Kunstbende editie 18 als gevolg van de bestreden intrekking zal moeten worden stopgezet waardoor hun te-

werkstelling niet moet worden beëindigd. Evenmin wordt de financiële impact van het eventueel ontslag omschreven.

7. De verzoekende partij maakt niet aannemelijk dat zij geen andere activiteiten in 2017 kan organiseren, zelfs indien de bestreden beslissing tot gevolg heeft dat een einde wordt gemaakt aan de subsidie-overeenkomst 2014-2017. Het gebrek aan erkenning als cultuureducatieve vereniging op grond van het Jeugddecree en het gebrek aan uitbetaling van het saldo van 2015 verhindert niet dat de verzoekende partij wel degelijk over financiële middelen beschikt om verschillende activiteiten te ontwikkelen. De verzoekende partij krijgt op grond van het Kunstendecree voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2021 een werkingssubsidie van 726.100,00 €. Daarenboven krijgt ze blijkens haar begroting voor het jaar 2017 ook van andere instanties subsidies toegereikt.

Uit haar activiteitenverslag blijkt dat een kleine minderheid van haar activiteiten gesteund is op het Jeugddecree. [...] De verzoekende partij laat in het ongewisse welke andere activiteiten zij wil ontwikkelen voor 2017, laat staan dat zij aannemelijk maakt dat deze activiteiten cruciaal zijn voor haar werking of bestaan. Zij toont niet aan dat een tijdelijke afbouw van deze activiteiten haar werking dermate zwaar zal doorkruisen waardoor er sprake is van onherroepelijke schadelijke gevolgen.

8. Wat het financieel evenwicht betreft, blijkt dat indien de minister de Vlaamse Regering kan overtuigen om 140.000 € toe te kennen, zij een overschot op haar begroting boekt van 85.666,81€, wat ertoe leidt dat het financieel evenwicht niet is verstoord. Zelfs indien dit niet wordt toegekend, toont de verzoekende partij niet aan dat zij met dit begrotingstekort niet over genoeg middelen zou beschikken om haar financiële verplichtingen na te komen.

9. De spoedeisendheid is niet bewezen.”

7. Op de terechtzitting merkt verzoekster op dat het zich onder tussen laat aanzien dat zij de voorgestelde 140.000 euro zal ontvangen zodat Kunstbende doorgang kan krijgen en de analyse van de auditeur kan worden bijgevallen. Niettemin acht zij de spoedeisendheid nog steeds aanwezig omdat zij slechts in het administratief dossier en in de nota met opmerkingen van de verwerende partij kennis kreeg van het gegeven dat de minister een open projectoproep voorbereidt “waarin het wedstrijdgegeven met het oog op de toeleiding van kinderen en jongeren naar kunst en cultuur de hoofdlijn vormt”, wat erop neer komt dat haar hoofdactiviteit onder het Jeugddecree bij haar wordt weggetrokken.

8. Aldus onderneemt verzoekster alvast geen poging om, wat de aangehaalde beschouwingen uit het auditorsverslag betreft, de Raad ervan te overtuigen anders tegen de zaak aan te zien.

Voorts kunnen ter terechtzitting nieuw aangehaalde argumenten niet in aanmerking worden genomen, aangezien alleen de in het verzoekschrift aangebrachte gegevens de overige partijen toelaten zich daartegen op de geëigende wijze – in hun geschreven procedurestukken – te verweren en het voorwerp kunnen uitmaken van het onderzoek door het auditoraat. Zelfs in de veronderstelling dat het uitzonderlijk anders zou zijn omdat de nieuwe argumenten steunen op informatie die de verwerende partij verzuimd zou hebben om mee te delen, zij vastgesteld dat de bedoelde passage slechts een instructie is aan de administratie om een projectoproep voor te bereiden – een open oproep dan nog, waarbij verzoekster dus niet bij voorbaat is uitgesloten – zodat evenmin valt in te zien hoe dit anders moet doen aankijken tegen het vervuld zijn, thans, van de spoedeisendheid.

9. De Raad ziet voor het overige ook spontaan geen reden om het anders te zien en besluit, de redenering van het auditoraat bijvallend, dat de spoedeisendheid niet is aangetoond. Er is bijgevolg niet voldaan aan ten minste één van de schorsingsvoorwaarden.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 mei 2017,
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Geert Van Haegendoren